

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ:

1. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου
2. Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο
3. Υπουργό Υγείας, κ. Σπυρίδωνα Αδωνη Γεωργιάδη

Θέμα: «Βακτήριο χολέρας βρέθηκε στον Ασωπό ποταμό. Σε Οινόφυτα, Συκάμινο και Ωρωπό τα μολυσμένα δείγματα. ‘Καμπανάκι’ κινδύνου από έρευνα του ΠΑΚΟΕ».

Βακτήριο χολέρας στον Ασωπό ποταμό εντόπισε κλιμάκιο του Πανελλήνιου Κέντρου Οικολογικών Ερευνών (ΠΑΚΟΕ), το οποίο προχθές (13 Οκτωβρίου) κάλεσε σε επαγρύπνηση κατοίκους, κρατικούς φορείς και δημοτικές αρχές, ώστε να ληφθούν άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα προστασίας για τη δημόσια υγεία.

Σύμφωνα με αναλυτικό χάρτη που είδε το φως της δημοσιότητας, θετικά δείγματα βακτηρίου χολέρας και άλλων ύποπτων στελεχών «Vibrio», βρέθηκαν σε τρία σημεία του ποτάμιου σχηματισμού, ήτοι στα Οινόφυτα, στο Συκάμινο και στον Ωρωπό (Δημοτική κοινότητα Σκάλας Ωρωπού).

Όπως είναι ήδη γνωστό, ο Ασωπός είναι επιβαρυνμένος από το παρελθόν με υψηλές συγκεντρώσεις εξασθενούς χρωμίου και άλλων βαρέων μετάλλων. Πολλές μελέτες έχουν αποδείξει ότι στελέχη «Vibrio» αναπτύσσουν μηχανισμούς ανθεκτικότητας στα βαρέα μέταλλα, με αποτέλεσμα να δικαιολογείται απολύτως η παρουσία του επικίνδυνου βακτηρίου στο ποτάμι.

Επισημαίνεται πως το ΠΑΚΟΕ έλαβε δείγματα από δώδεκα (12) διαφορετικά σημεία του ποταμού, ανιχνεύοντας την παρουσία των βακτηρίων «Vibrio parahaemolyticus» και «Vibrio vulnificus», ενώ παράλληλα εμφανίστηκε και μικτή ανάπτυξη δύο τύπων («V. Cholerae» και «V. Alginolyticus») σε πέντε σημεία εξ αυτών.

Οι οδηγίες του ΠΑΚΟΕ για την προστασία από τα παθογόνα είδη (τα βακτήρια αυτά ευδοκιμούν σε ζεστά, παράκτια θαλασσινά ή υφάλμυρα περιβάλλοντα) του γένους «Vibrio», όπως πχ το «Vibrio cholerae» που προκαλεί τη χολέρα και τα «Vibrio vulnificus/parahaemolyticus», βασίζονται κυρίως στην προσεκτική κατανάλωση θαλασσινών/οστρακοειδών, καθώς και στην προστασία ανοιχτών πληγών από μολυσμένα ύδατα.

Οι ειδικοί συνιστούν:

- Αποφυγή κατανάλωσης ωμών θαλασσινών
- Σωστό και επαρκές μαγείρεμα οστρακοειδών (μέχρι να ανοίξουν τα κελύφη)
- Πρόληψη επιμολύνσεων από ωμά θαλασσινά.
- Σχολαστικό πλύσιμο (χεριών, σκευών, επιφανειών κλπ).

Οι οδηγίες του ΠΑΚΟΕ για την κολύμβηση και την επαφή με το ύδατα:

- Προστασία πληγών (Όχι κολύμπι σε θάλασσα ή υφάλμυρα νερά με ανοιχτές πληγές, κοψίματα, γρατζουνιές ή πρόσφατα τατουάζ κλπ)
- Σχολαστικό πλύσιμο: (Πλύσιμο πληγής με καθαρό νερό αν έρθει σε επαφή με θαλασσινό νερό ή με χυμούς από ωμά θαλασσινά).

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει επίσης να δίδεται από ομάδες υψηλού κινδύνου, όπως πχ από όσους υποφέρουν από χρόνια ηπατική νόσο (κίρρωση, ηπατίτιδα), από σιδηροχρωμάτωση (αυξημένα επίπεδα σιδήρου στο αίμα), από εξασθενημένο ανοσοποιητικό σύστημα (λόγω καρκίνου, λήψης ανοσοκατασταλτικών φαρμάκων) και από χρόνια νοσήματα (σακχαρώδη διαβήτη ή νεφρική νόσο).

Εξυπακούεται πως εκτός από τον τακτικό έλεγχο και την ορθή διαχείριση των αστικών λυμάτων, των γεωργικών και κτηνοτροφικών αποβλήτων καθώς και των βιομηχανικών υπολειμμάτων, όπως πχ τα υγρά και πλούσια σε οργανικά συστατικά απόβλητα που αποτελούν ιδανικό περιβάλλον ανάπτυξης των βακτηρίων, η ατομική υγιεινή, η

καθαριότητα, η σωστή αποχέτευση και η πρόσβαση σε καθαρά και ασφαλή ύδατα αποτελούν αναγκαίες συνθήκες για μείωση του κινδύνου μόλυνσης από το βακτήριο «Vibrio», το οποίο προκαλεί χολέρα, μια εξαιρετικά θανατηφόρα νόσος, αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Προτίθενται τα αρμόδια ερευνητικά εργαστήρια, όπως πχ το Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας (ΚΕΔΥ) του ΕΟΔΥ, το Γενικό Χημείο, το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, τα Εργαστήρια Υγιεινής και Επιδημιολογίας Ιατρικών Σχολών, η Μονάδα Εργαστηριακής Επιτήρησης Τροφιμογενών Νοσημάτων (ΠαΔΑ) κ.α. να προχωρήσουν σε άμεση γονιδιωματική αλληλούχηση (PCR / Sequencing) των συγκεκριμένων δειγμάτων, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τα ανιχνευθέντα στελέχη «Vibrio cholerae» φέρουν τα γονίδια της τοξίνης της χολέρας, τα οποία προκαλούν την επικίνδυνη επιδημική νόσο ή αν απλά πρόκειται για μη τοξικογόνα περιβαλλοντικά στελέχη, τα οποία ωστόσο παραμένουν επικίνδυνα για τις ευπαθείς ομάδες;
2. Έχουν ενεργοποιηθεί τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΚΕΠΠΕ), βάσει των πέντε συγκεκριμένων σημείων θετικής ανίχνευσης του βακτηρίου (πλησίον των εργοστασίων ΓΛΑΡΟΣ και ΜΥΛΟΙ ΑΣΩΠΟΥ), για να εξετάσουν αν υπάρχουν παράνομοι αποχετευτικοί αγωγοί ή δυσλειτουργίες στις μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων των γειτονικών βιομηχανιών; Υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την εντατικοποίηση των ελέγχων στις βιομηχανικές και βιολογικές μονάδες της περιοχής, ώστε να εντοπιστούν οι εστίες ρύπανσης και να επιβληθούν οι προβλεπόμενες κυρώσεις στους υπαίτιους;
3. Δεδομένου του γεγονότος πως τα ύδατα του Ασωπού ποταμού χρησιμοποιούνται κατά κόρον για άρδευση καλλιεργειών στην ευρύτερη περιοχή της Αττικοβοιωτίας, έχουν διενεργηθεί επιτόπιοι έλεγχοι σε γεωτρήσεις και πηγάδια πέριξ του ποταμού, ώστε να διαπιστωθεί αν το παθογόνο φορτίο έχει διεισδύσει στον υδροφόρο ορίζοντα, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο την τροφική αλυσίδα;
4. Θα δώσετε εντολή στις αρμόδιες αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης να προχωρήσουν άμεσα σε καθαρισμό των συγκεκριμένων σημείων μόλυνσης, καθώς και σε έλεγχο πιθανών εκροών από αγωγούς αποβλήτων και βοθρολυμάτων, ώστε να περιοριστεί η μόλυνση και να εξαλειφθεί άμεσα ο κίνδυνος για τη δημόσια υγεία;
5. Ποια συγκεκριμένα μέτρα ενημέρωσης και προστασίας των πολιτών πρόκειται να ληφθούν, πάντα σε συνεργασία με τις τοπικές δημοτικές και περιφερειακές αρχές, για

την αποτροπή της έκθεσης των κατοίκων και ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων στον κίνδυνο σοβαρών λοιμώξεων; Σκοπεύετε να απαγορεύσετε όλες τις δραστηριότητες (πχ κολύμβηση, αλίευση κλπ) στα σημεία που βρέθηκαν (από τις αναλύσεις) τα εν λόγω βακτήρια;

6. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί το Υπουργείο Υγείας για την ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης στα τοπικά Κέντρα Υγείας Σχηματαρίου, Οινοφύτων και Ωρωπού ώστε να ανιχνευθούν έγκαιρα αυξημένα περιστατικά οξείας γαστρεντερίτιδας που ενδεχομένως να συνδέονται με το βακτήριο της χολέρας;

Ο Ερωτών

Αθανάσιος Χαλκιάς
Ανεξάρτητος Βουλευτής
Α' Αθήνας